

die den hemel
— dan zullen
goede beloo-
en arbeid, ook
Universiteit,
onder mijn
en attendeeren.
R. W.
inen, no. 39.
gedes voor
hebben Dins-
8 uur. Voor-
tuschoten en
De overdracht
de door Prof.
derdag 20 Oc-
kerk. te één
W. HOVY.

A. B. Stompi
n heer J. H. de
or den heer H.
62, 50; door Da.
/ 61; door den
en Benthuisen
artenberg en
arstede f 3, 50;
te Aagtekerke
Vz. van A. te G.
lman te Bode-
D. Roos te A.
K. S. Heins,
enden f 22, 60;
uit Schiedam
den heer D.
W. V. uit het
door den heer
J. C. C. te E.
te Leiden, uit
arie van «De
H. te C. van

rtman, van de
ngen f 5 (hier-
loor den heer
meente f 10.

2000; door den
van de Halve-
n heer P. A.
Halvestuivers-
W. 1 kaafe,
ken groenten.

g ingekomen:
k (doleerende)
H van Dijk
niter te Zwam-
3; E. H. te G.
3; van J. B. W.
De Hoop f 10;
door A. A. te
te «H. f 50;
coup, Zuid-
Da. J. G. K.
n J. H. te B.

academische
ningmeester.

GSKER K.

VAN OS,
CORFF, Alge-
deelsche Ver-

re rede en bid-
GUNNING Jr.
rgadering met

ring met Af-
angstellenden.
JM, Pred. te

bare vergade-
DOBS, Pred.

t.
zo de Heere
FRASCATTI,

GOOR.
am".

retaris.
end worden.
en Studenten

kaarten.
OON te
chillende
r franco
olonder-
kenze.

S.
onderscheiden
lijke registers
krachtvollen
e voor Kerk-

Pedaal voor-
G,
141.
ge CATALO-
(502)

he leger
bintenis
EN.

bij het
s.
ERDAM,

De Heraut

VAN DE

Gerreformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE, Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE van De Heraut, Warmoesstraat 106, Amsterdam.
Inzendingen die later dan D o n d e r d a g ' s namiddag te 12 ure worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 23 October 1887. N°. 513.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau, Warmoesstraat 106, te Amsterdam.
Advertentie: van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elke regel meer 15 Cent.
Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verlagen van Vereenigingen 10 Ct. per regel.

De naam Christus.

TWALFDE ZONDAGSBEDELING.

V.

De Heere heeft geworven, en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt priester in ewigheid, naar de ordening van Melchizedek. Ps. 110:4.

Is door het vorig artikel duidelijk gemaakt, dat een priester volstrekt niet alleen om de zonde, volstrekt niet slechts voor een tijd en volstrekt niet enkel om ons te verlossen optreedt, maar dat alle mensch geroepen en bestemd is, om al de dagen zijns levens en eens hiernaamaals eeuwighijk, priester des Allerhoogsten te zijn; niet figuurlijk, noch beeldspreukig, noch overdrachtelijk maar zeer eigenlijk en wezenlijk en naar Gods onveranderlijke verordening, dan komen we nu vaneel tot Melchizedek, en mag een poging gewaagd, om het priesterschap van Melchizedek tot volle klaarheid te brengen.

Immers men zal toegeven, dat over Melchizedeks verschijning nog altoos zekere nevel zweeft, en dat het den meesten nog verre van helder is, hoe deze Melchizedek zulk een hooge beteekenis kon hebben, dat God de Heere met eedzweren den Messias heeft toegeroepen: „Gij zijt priester naar de ordening van Melchizedek!" En evenzoo, dat het nog altoos tot op zekere hoogte duister bleef, hoe de heilige apostel den persoon van Melchizedek, in zijn toepassing op den Christus, voor zoo gewichtig kon verklaren, dat hij meer dan een hoofdstuk aan hem wijdt, en het spreken over Melchizedek als een „spijze voor de volmaakt" voorstelt.

Om aan deze onzekerheid nu een einde te maken, is het volstrekt noodig, dat het onderscheid tusschen Levi's en Melchizedeks priesterdom recht gevat worde, en hietoe nu kunt ge niet geraken, of ge moet teruggaan tot dat oorspronkelijk priesterdom, dat door God zelf van de schepping af aan het menschelijke geslacht is ingeplant.

Van alle gissing naar den persoon van Melchizedek onthouden we ons daarbij. Het heeft anders waarlijk noch onder Joden noch onder heidenen aan zulke gissingen ontbroken. De een hield Melchizedek voor een engel. Een ander voor den Zoon van God zelf, die, gelijk Hij aan Jozua als een krijgsman en aan Mozes als een engel verschenen was, zoo hier in het koninklijke priesterlijk gewaad voor Abraham zou zijn verschenen. Weer anderen meenden, dat Melchizedek niemand anders was dan de nog levende Sem. Andere gissers zagen in hem Cham. Terwijl een apocrief boek, „de Adam uit het Oosten", hem voor een zoon van Kenan houdt, en weet te verhalen, dat Adams lijk juist in het middelpunt der aarde begraven was; dat dit middelpunt der aarde bij Golgotha lag; en dat Melchizedek een mysterieus persoon was, door God besteld, om bij Adams graf te oefenen.

Doch dit alles is voor ons van alle waardij ontbloot. Voor wie zich aan de Heilige Schrift houdt, is alleen bekend: 1°. dat hij Melchizedek heette; 2°. dat hij koning van Salem was; 3°. dat hij in Abrahams dagen levend, dezen tegemoet toog, toen hij in zegtocht wederkeerde van het verlaan der koningen en alstoen Abraham wijna en brood bood en Abraham zeggende; 4°. dat hij tevens priester was, en alzoo het priesterschap en koningschap in één persoon vereenigde; en 5°. dat hij geen heidensch priester was, maar een priester van den allerhoogsten God.

Dat nu de heilige apostel er in Hebr. 7:3 bijvoegt, dat deze Melchizedek zonder vader, zonder moeder en zonder geslachtsrekening optreedt, heeft niets vreemds, maar klopt geheel op het bericht van Genesis. Terwijl toch bij Levietisch priesterdom niemand in de priesterorde trad, of hij mocht uit priesterlijke ouders geboren zijn, en deswege in Genesis 6 in de volgende boeken, steeds nauwkeurig de geslachtsafel van de afstamming wordt opgegeven, ontbreekt die bij Melchizedek geheel. Hij komt voor zonder dat of zijn vader of zijn moeder of zijn geslachtsafel vermeld wordt. Hierin zoeke men dus niets geheimzinnigs. (Gelijk een vondeling „zonder vader en zonder moeder en zonder familie" is, zoo staat ook deze Melchizedek daar op het historische vlak voor ons als een man, van wiens herkomst we niets weten.

Ook dat er bij staat: „noch begin der dagen noch einde des levens hebbende", is

de eenvoudige optekening van een historisch feit. Staat toch bij Sem en de andere patriarchen steeds nauwkeurig opgetekend, dat zijn vader zoo oud was toen hij hem gewon, en dat hij zoveel jaren leefde, en toen stierf, van dit alles vernemen we bij Melchizedek niets. Zoomin als zijn vader of familie genoemd wordt, zoomin komt ook zijn geboortjaar of sterfjaar voor. Dit alles deed blijkbaar aan zijn priesterschap niets af noch toe. Hij trad als priester op onafhankelijk van dit alles.

Hij behoeft, om priester te zijn, niet te bewijzen, dat hij uit een vader geboren was, die ook priester was geweest, noch ook, dat hij alstamde uit een aparte priesterlijke familie. En ook hij behoeft niet te bewijzen, dat hij dertig jaren oud was, om als priester te kunnen optreden. Hij was priester, zonder dat zijn priesterschap van ééne dier bijkomstige omstandigheden afhing.

Vandaar dat de apostel nu tweemaal soort priesterschap naast en tegenover elkander stelt.

Generzijds het priesterschap van Aaron, anderzijds het priesterschap, gelijk het in Melchizedek optrad. En nu staan deze twee zoo tegenover elkander.

Aarons priesterschap is gebonden aan een bepaald volk; in dat volk aan een bepaalde geslachtsrekening; door die geslachtsrekening aan een bepaald stam; en in dien stam aan de geboorte uit een bepaald vader; en na die geboorte aan een bepaald leeftijd; en eindigt met den dood.

Bij Melchizedeks priesterschap daarentegen hebt ge te doen met het algemeen-menschelijke priesterschap, dat aan geen bepaald volk, aan geen geslachtsrekening, aan geen herkomst uit een bepaald vader of moeder gebonden is; dat niet rekent naar het jaar uwer geboorte; en niet met het einde des levens ophoudt; doch, van alle deze bepalingen vrij, oorspronkelijk en op zichzelf bestaat.

En vraagt ge nu in welk van deze twee priesterschapen de Middelaar het priesterschap aannam, dat antwoordt de heilige apostel: „De Middelaar was niet uit Juda; niet uit de Aaronieten; hij eerde zijn priesterschap noch van zijn moeder noch van zijn pleegvader; hij ontving het noch op een bepaald leeftijd noch door een bepaalde ceremonie; hij verloor het niet door zijn dood; maar behoudt het ewighijk."

Niet Aaron, maar wel Melchizedek, is dus, wat het priesterschap aangaat, het beeld van den Christus. Hij, niet Aaron, is den Zoon van God gelijk geworden. Niet Aaron, maar wel hij blijft priester in ewigheid. Wel bij Aaron, maar niet bij hem, staat het priesterschap tegen het koningschap over.

Dusver loopt dus alles uitnemend. De Heere heeft den Middelaar verordend en gezalfd, niet enkel om de Joden te redden, maar om uit allen volke, dat Hem aanroep, zijn kerk te verzamelen. Daarom gaat het priesterschap van Christus van het bepaald joodsche priesterschap van Aaron op het algemeen-menschelijke van Melchizedek terug. En ook Christus was niet gekomen om het priesterschap van Aaron te bestendigen, maar om dit te vervullen en daarmee op te heffen, en alnu weer te doen opstaan dat algemeen-menschelijke priesterschap, dat een tijdlang, om der zonde wil en in de bedeeeling der schaduwen, door Aarons priesterschap in de schaduw was gesteld.

De fout, waardoor men ten deze het spoor bijster raakte, lag hierin, dat men verzuimde in Melchizedeks priesterschap het priesterschap te zien, dat tot op het paradijs en dus tot op de algemeen-menschelijke bestemming terugging. Men zag in Melchizedek hoogstens een nooddruftig priester, die eigenmachtig en vrijwillig deed, wat Aaron naar de ordinantie der wet verrichtte, en kon zoo niet vatten, hoe Melchizedeks priesterorde ooit boven die van Aaron kon staan.

Doch dit vervalt geheel, zoo men tot in het paradijs teruggaat. Staat het vast, gelijk ons vorig artikel meent getoond te hebben, dat het priesterschap niet pas door de zonde kwam, maar in de schepping zelve gegrond en in 's menschen aanleg en bestemming ingeplant is, zoodat Adam ook vóór den val priester was, en de gezaligden in den hemel het ewighijk blijven; en blijkt dus, dat de bediening der versoening in het priesterschap later pas is ingekomen, maar er oorspronkelijk niet in hoorde, dan verstaat ge ook terstond, wat Melchizedeks priesterschap beduidde.

Ook na het paradijs is dan die drang om als priester Gode lof en dank te wijden en het offer der liefde te brengen, zij het

ook op zondige en gebrekkige wijze, blijven voortleven onder de kinderen van Noach. De bediening der versoening naar goddelijke ordinantie kenden ze op die wijs nog niet. Die zou eerst later komen. Maar gelijk Kain en Abel, in het besel hunner roeping, offeranden offerden, en dus als priesters optraden, zoo ook deden het hun nakomelingen; en toen zich nu allengs natiën en volken na de spraakverwarring van Babylon begonnen te vormen, en koningen aan het hoofd der naties optraden, hebben deze koningen, als vertegenwoordigers van heel hun volk, het volle priesterschap met offerande en dank en lof aan den Allerhoogste bediend.

In Israël daarentegen werd dit oorspronkelijke priesterschap afgebroken. Dit moest. Het priesterschap van Abel moest gaandeweg door de zonde achteruitgaan in zuiverheid en verbasteren in aard. Geheel dit priesterschap is dan ook allengs bij de heidensch volken teniet gegaan en verloopen in een superstitie, die de zielen bond en beangste en van God atrok. Daarom heeft de Heere toen bij Israël dit oorspronkelijke priesterschap gestuit en het vervangen door het priesterschap van Aaron, en aan dit nieuwe, apart ingestelde priesterschap zoowel het brengen der dankoffers als van de offeranden der versoening opgedragen.

De mensch kon niet meer het priesterschap bedienen, want hij was zondaar. En daarom stelde God een Levietisch priesterschap in, dat zinnebeeldig het bedienen van het echte priesterschap zou vertoonen. Vandaar dat er bij Israël ook zoo streng tegen gewaakt moest, dat nooit de koning tevens priester zou willen zijn. Dat was Sauls zonde, die juist daarom zoo diep ging en tot zijn verwerping leidde.

Later zou dat oorspronkelijk priesterschap, waarin de priester en koning één is, wel weer hersteld worden, maar tijdelijk was het opgeschort. Er was tijdelijk een ceremonieel priesterschap voor in de plaats getreden. Eene poging dus om o.k. dit ceremonieel priesterschap met het koningschap te vereenigen was een streven, om aan dit ceremonieel priesterschap zijn tijdelijk karakter te ontnemen, het te doen voorkomen als het wezenlijke; en alzoo heel Gods raad te weerstaan.

Neen, de Heere had daarom het oorspronkelijk priesterschap van Adam, Abel, Henoch, Noach, Sem en Melchizedek niet opgegeven. Dat kon niet. Daartoe was het te zeer in onze menschelijke natuur en in de eischen van de eere Gods gegrondvest. Maar wel verre van dit oorspronkelijke, volle, echte priesterschap in Aaron te leggen, had Hij dit tijdelijk opgeheven en alnu gelegd op den Middelaar. In den Middelaar zou dit echte, volle, oorspronkelijke priesterschap terugkeeren en ewighijk blijven, evenals vanouds met het koningschap vereenigd en zoo alsdan weer op al Gods kinderen komen, die door den Middelaar tot priesters en tot koningen zouden gemaakt worden.

En wat daar door Aarons priesterschap tusschenin werd geschoven, was niet iets hoogers, maar iets laggers; niet iets meer, maar iets minder; iets onwezenlijks; een bediening in schaduwen en ceremoniën; bestemd om voorbij te gaan.

Vandaar dat de heilige apostel er zoo breed op wijst, dat Levi in Abrahams lendenen tienden aan Melchizedek gegeven heeft; en dus de hoogere waardij van Melchizedeks priesterschap boven het priesterschap van Aaron heeft erkend.

En hierop komt dus alles aan, dat ge van Melchizedek op Abel en Adam en den mensch als zoodanig en de schepping en Gods roeping in die schepping, dat elk mensch (ook algezien van de zonde) ewighijk priester voor zijn eere zijn zal, teruggaat.

Dat ge in de tweede plaats opmerkt en inziet, hoe dit echte, volle, oorspronkelijke priesterschap door de zonde vervalscht werd, teniet liep, en in Melchizedek, als het ware, zich voor het laatst vertoont, en daarom naar hem genaamd wordt.

Dat ge in de derde plaats er een oog voor hebt, hoe dit echte, volle, oorspronkelijke, ewighijk priesterschap toen niet op Aaron, maar op den Middelaar is gelegd, aan den Middelaar verbonden is, en nooit van hem scheiden kan.

Dat ge in de vierde plaats inziet, hoe Aarons priesterschap, onwezenlijk en slechts tijdelijk tusschenin getreden, slechts een bediening in ceremoniën en beelden was, dat straks, als de Middelaar kwam, vaneel verdwijnen moest.

En dat ge in de vijfde plaats belydt, hoe nu de Middelaar, zelf in het vleesch en bloed der kinderen optredend, overmits hij zonder zonde was, niet Aarons priesterschap, maar dat oorspronkelijke, echte

priesterschap van Adam en Abel weer heeft opgenomen, dat het laatst in Melchizedek was uitgekomen, en deswege naar diens naam is genoemd.

Zoo verstaat ge dan ook het hooge gewicht dat Abrahams ontmoeting met dezen Melchizedek had.

Hier toch gingen de beide stroomingen uiteen. Melchizedeks priesterschap ging van nu al onder, om te schuilen in den Middelaar, en eerst later in den Middelaar weer op te komen; en uit Abrahams lendenen zou Levi opkomen en daarmee het Aaronitisch priesterschap, dat een tijdlang het eenige Gode welbehaaglijke zou zijn in den dienst der schaduwen.

Doch duidelijk moest juist bij deze ontmoeting uitkomen, dat het Aaronitisch priesterschap zijn waardij slechts ontleende aan het oorspronkelijke, en er in beteekenis beneden stond. Vandaar, dat Abraham tienden aan Melchizedek geeft en zich door Melchizedek laat zegenen, waaruit de heilige apostel nog uitdrukkelijk afleidt, dat hiermee het priesterschap van Melchizedek erkend werd als staande boven dat van Aaron, en als meerder zijnde.

En herlees nu Psalm 110 en Hebr. 7 en alles vloeit vaneel en is volkomen duidelijk.

De Heere kon niet zweren, dat de Middelaar priester zou zijn naar de ordening van Aaron. Hij moest zweren: „Gij zijt priester naar de ordening van Melchizedek." En Hij moest dat doen in het verband waarin Psalm 110 dit zet, t.w. in verband met de koninklijke waardigheid die in vs. 1 en 2 van dien psalm aan den Middelaar wordt toegekend.

En ook de heilige apostel, er in den Hebr. 7 aan toegekomen, om de ophouding en verdwijning van het Aaronitisch priesterschap aan te toonen, moest wel tot Melchizedek teruggaan, omdat juist in Melchizedek het echte, volle, oorspronkelijke priesterschap zich het laatst en juist in zijn hoogheid boven Aaron vertoond had.

En eenmaal deze stof behandelend, moest hij wel aantoonen en er nadruk op leggen: 1°. dat dit oorspronkelijk priesterschap iemand priester doet blijven in der ewighijk; 2°. dat het niet hangt aan de afstamming uit een bepaald geslacht; 3°. dat het niet afhangt van een bepaald leeftijd noch met den dood eindigen kan; 4°. dat het zijn hoofbestanddeel niet vond in de bediening der versoening, die er oorspronkelijk (voor den val) niet eens in aanwezig was noch kon zijn; en 5°. dat het niet slechts ouder was dan dat van Aaron, maar bovendien de algemeene grond waarin ook Aarons priesterschap, als bijkomstig en slechts tijdelijk tusschenintredend, wortelde; en 6°. dat het, met het koningschap verbonden, geen priesterschap was, dat buiten het werkelijke leven stond, maar met dat koningschap één, juist uit het leven zelf opkwam en heel het leven omsloot.

Dat nu Melchizedek juist koning der gerechtigheid heette en koning van Salem, d. i. koning des vredes was, is daarbij goddelijke naam-symboliek, vreemd voor wie acht dat Melchizedek daar zoo ongeroepen als uit een duisternis achtergrond opkwam, maar geheel natuurlijk en verstaanbaar voor wie geloof, dat Gods bestel er in was, toen Melchizedek van zijn vader zijn naam ontving en toen Abraham juist voor de poorte van het latere Jeruzalem dezen koning-priester moest ontmoeten.

Wat tot den Christus gezegd is, geldt dus ook voor zijn verlossers: ook zij zijn koningen en priesters Gode en den Vader, niet naar de ordening van Aaron, maar naar de ordening van Melchizedek; edoch alzoo door den Middelaar gemaakt.

KUYPER.

„In wervelwind en in storm".

Een ijverig God en een wreker is de Heere, een wreker is de Heere; en een grimmig; een wreker is de Heere aan zijne wederpartijders, en Hij behoudt den toorn tegen zijn vijanden. Natuur 1:3

Van Elia wordt verhaald, dat hij het einde-lijk op gaf. Hij had nu zoo lang voor zijn God geijverd, met zulk een ijeren volharding doorgezet en allen hoort en smaadt om zijn God gedragen. En als het dan toch niet hielp en Achab bleef toch de machtige en Izebel bleef toch den toon aangeven, dan moest het maar uit zijn, dan moest de Heere hem maar wegnemen. En toen zat hij neder onder een jeneverboom en bad, dat zijn ziel stierve en riep naar den hemel: „Het is nu genoeg, Heere, neem nu mijne ziel weg, dat ik sterve!"

Jeremia, óók zulk een onvervaard boetgezant, had er eveneens vóór gestaan. Ook hem was het met den haat der Pashurs en de krenking van de lieden van Anatoth te veel geworden, en ook Jeremia, de zoon van Hilka, heeft een bitter en verbitterd oogenblik in zijn leven gekend, dat hij uitriep: „Vervloekt zij de man, die aan mijn vader boodschapen, zeggende: U is een zoon geboren!" en dat hij zeide: „Ik zal niet meer spreken in den naam des Heeren, en zijns niet meer gedenken!"

Maar noch Elia noch Jeremia hebben het bij dien moedeloosheid onwil van het verbitterd hart kunnen uithouden. Elia is toch weer voor zijn God gaan roepen, en Jeremia zegt zelf: „Het werd als een vuur in mijn beenderen, en ik bemoeide mij wel om er tegen in te gaan, maar ik kon niet. Heere, Gij zijt mij te sterk geweest en hebt overmocht."

Ontzaglijke worstelaars zijn die mannen van ongelukken, en toch eindelijk gebroken, maar straks weer opgebogen veerkrachtig geweest. In den storm en in den wervelwind hebben ze de majesteit des Heeren HEEREN beluisterd, en, gelijk Nahum het uitdrukt, de wolken, die in het zwerk dreven, waren hun als het stof, dat de Heere opstoot voor zijn voeten.

Zoo stormde het om hem heen. Wat moet het dan niet gestormd hebben in hun binnenste!

Maar merk nu op, hoe de Heere deze reuzen onder de geloofsheiden in het hangste oogenblik tot staan heeft gebracht, niet door verbolgenheid en geweld en overmacht, maar door stille, teedere aangrijping juist in de fijnere snaren van hun hart.

Jeremia zegt niet, dat hij door overmacht van wat hem overviel weer klein werd gemaakt, maar dat er van binnen onrust in zijn hart kwam; dat het was of er iets van binnen bij hem branden ging; dat het ongemerkt een vuur in zijn bloed en in zijn beenderen werd; en dat hij toen overreed werd. „Heere, Gij hebt mij overreed en ik ben overreed geworden!"

En geheel hetzelfde toont Elia.

Ook hij zinkt in. Ook hem overmant de moedeloosheid. „Het is nu uit. Ik geef het op. Ik strijd niet meer. Heere, laat mij sterven!"

En nu komt ook over hem geen toornende overmacht, maar een engel Gods, die hem stil aanraakt en wekt uit zijn verbijstering, en zegt: „De weg zou voor u te veel zijn!" en hem nu hemelsprij biedt, dat hij gaat tot Horeb, om bij Horeb zijn God weer te ontmoeten; en te ontmoeten, niet gelijk Elia dacht en in zijn hartstocht en in de hoogte drift van zijn natuur verwachtte, in de aardbeving, of in den sterken wind, of in het bliksemvuur uit de donderende wolken; neen, maar in het rusten onder zachte koele, toen de adem des Almachtigen over hem toog, en Gods vertroostend aangezicht zich aan hem openbaarde.

Beduidt dit, dat de Heere niet in den storm is, en dat Hij allen in de zachte koele komt, en dat dus zij alleen recht hebben, die nooit anders dan van teedere ontferming reppen, zonder dat ze in den toorn van Gods verbolgenheid ooit durven intien?

Ganschelijk niet!

Gods Woord leert vlak het omgekeerde: „Een jaloeersch God en een wreker is de Heere, en zeer grimmig; een wreker is de Heere; lankmoedigheid, maar van groote kracht en die den schuldige gezinsz onschuldig houdt. Ja, des HEEREN weg is in den wervelwind en in den storm, en de wolken zijn het stof zijner voeten."

Dit is dus uitgemakt. In alle storm die over ons leven trekt, is de Heere. Zoo dikwijls donkere wolken zich boven ons saampakken, is Hij genakende. Als zijn donder dreunt, treffen ons de slagen. En al de somberheid en benauwing, die ons menschelijk leven drukt en soms zoo beangstigend maakt, is zijn doen. Hij is daarin! „O, Heere, weergaand door uwen toorn en door uwe grimmigheid worden we verschrikt!"

Een kalm voortkabbelen van het leven als met het stille ruischen van de beke, is er dus in de zake Gods niet.

Wie zoo er aan toe is, is buiten den stroom getreden, en heeft zich het lijf geborgen.

„O, Zie het maar, wie voor God en zijn zake staan wil, moet altoos weer dien storm, moet dien wervelwind door!"

Hoe heeft het niet om een Petrus, hoe heeft het niet om een Paulus gestormd!

Door wat wervelwind zijn 's Heeren vermoorde bloedgetuigen niet heen gegaan!

Bovenal hoe ontzettend heeft het niet gestormd over het hoofd van dien Worstelaar onder Gethsemane's olijven! Wat storm, wat wervelwind der ziel joeg er niet in dat *Lamma Sabaktani*, Mijn God, waarom van U verlaten!

Houd u dus niet vreemd, als ook boven uw hoofd de storm opsteekt, en de wervelwind u in het aangezicht anjdt.

Dat hoort, dat moet zoo!

Ruste daarboven, maar hier de strijd, hier de moeite, hier het kruis, dat gedragen moet, hier Job op zijn aschhoop, en nog om hem halve vrienden die hem tergen.

Als ge God maar in dien storm en in dien wervelwind ziet, en maar geloof en erkent en tast, dat niet menschenmoedwil die stofwolk opjaagt, maar dat Hij het is, van wien ook voor uw leven en voor uw zielstrijd en uw levensworsteling geschreven staat: „De wolken zijn het stof zijner voeten!"

Want al kraakt en al knakt het dan om u